

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LIX. — Izdan in razposlan dné 24. decembra 1891.

(Obsega števil. 184.—185.)

184.

Ukaz ministerstev za trgovino, za notranje stvari, za bogočastje in nauk in pa za finance z dné 9. novembra 1891. l.

v izvršitev zakona z dné 23. junija 1891. l. (Drž. zak. št. 89.) zastran obligatnega preskuševanja vsega ročnega strelnega orožja.

V izvršitev zakona z dné 23. junija 1891. l. (Drž. zak. št. 89.) zastran obligatnega preskuševanja vsega ročnega strelnega orožja se zaukazuje to-le, doprašavši v zmislu §. 3. tega zakona iz veščakov sestojéčo komisijo, sklicano po trgovinskem ministertvu:

K §. 1., odstavku 2.

Kolkom uradnih preskuševališč, ki se postavijo na podstavi zakona z dné 23. junija 1891. l. (Drž. zak. št. 89.) štejejo se za enake kolki tu spodaj navedenih inozemskih preskuševališč, namreč kolki preskuševališča Lüttich (na Belgijskem) in St. Etienne (na Francoskem).

Tisto ročno strelno orožje, katero je opremljeno s kolki, predpisanimi v imenovanih inozemskih preskuševališčih, ni v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, zavezano kakemu še nadaljnjemu preskusu.

Kakšni kolki se uporabljajo v spredaj navedenih inozemskih preskuševališčih, razvideti je iz očrta, podanega v prilogi 1.

Pri-
loga 1.

K §. 2.

Preskuševališča za obligatno preskuševanje vsega ročnega strelnega orožja v zmislu zakona z dné 23. junija 1891. l. (Drž. zak. št. 89.) se nahajajo v Borovljah, Pragi, Vejprtih in na Dunaji.

K §. 3.

Kar se tiče ravnanja pri preskuševanju ročnega strelnega orožja v preskuševališčih, potem kar se tiče kolkov, ki jih je po vsakem preskusu pritisniti na ročno strelno orožje, in pa kar se tiče oznamenil kalibra (luči) in pa drugačnih znamenj, naposled kar se tiče pristojbin, ki jih je plačevati tem zavodom za opravo preskusa, veljá naj predpis, temu ukazu pridejan kot priloga 2.

Pri-
loga 2.

Uvoz cevi in ročnega strelnega orožja iz inozemstva ni zvezan vsled tega zakona z nikakimi omejitvami tedaj, kadar je pošiljatev namenjena za kakega izdelovalca ali trgovca, oznamenjenega v §. 5. navedenega zakona.

V drugih slučajih pa se sméjo inozemske cevi in ročno strelno orožje v ozemlji, kjer ta zakon veljá, spravljati v promèt samó na podstavi posebnega dovolfla tistega cesarskega varstvenega oblastva, ki je pristojno po bivališči naslovljenčevem (adresa-tovem).

To dovolilo se s pódvedjo, koliko je orožja, daje brez zadržka, ako se je oblastvu donesel dokaz,

da je dotično orožje bilo preskušeno po kakem inozemskem preskuševališči, čegar kolki se po §. 1., odstavku 2. navedenega zakona štejejo za enake tozemskim kolkom, ali ako se sicer po osebnih razmerah adresatovih zdi nevarnost izključena, da se bo zakon prelomil.

Ako ti uveti ne obveljajo, spojiti je dodelitev tega dovolila s poprejšnjim ogledom, oziroma s preskusom strelnega orožja v inozemstvu, ako se najde, da ni na orožji inozemskih preskusnih kolkov, ki so pripoznani za enake vrednosti z domačimi. Orožja potovalcev in mejnih prebivalcev v navadnem mejnem prometu se ta določila ne tičejo.

Nadaljno pošiljanje inozemskih ceví in ročnega strelnega orožja prehodoma (*in transitu*) pod colnim prigledom v inozemstvo ne spada pod določila tega zakona.

K §. 5.

Prodajališke prostore in blagovne sklade izdelovalcev in trgovcev ročnega strelnega orožja bodo v primernih rokih obiskovali za to postavljeni organi v ta namen, da čuvajo nad izpolnjevanjem predpisov tega zakona.

Dotične organe bo trgovinsko ministerstvo opremilo z poverilnicami, katere jim bodo dajale

pravico, zahajati v prodajališke prostore in v blagovne sklade dotičnih obrtnih podjetij.

K §. 6., odstavku 2.

Na podstavi v odstavku 2. tega paragrafa občinam naložene zavezanosti, da pri oskrbovanji tega zakona obrtno oblastvo na njegovo zahtevo primerno podpirajo, posredujejo naj, ako se to zahteva od občine, njeni zastopniki ob pregledih v prodajaliških prostorih in blagovnih skladih dotičnih obrtnih podjetij.

Kadar bi se želélo, da se pri posameznih preskuševališčih postavi še pridodani svét, tedaj se dotičnim občinam dovoli primerno zastopstvo v tem pridodanem svétu.

K §. 8.

O preiskovanji in kolkovanji, oziroma o preskusu tistih zalóg po preskusnih uradih, ki se tedaj, ko zakon zadobi moč in veljavo, nahajajo v posesti izdelovalcev ali trgovcev strelnega orožja, veljajo naj določila, ki so temu ukazu pridejana kot priloga 3.

Ta ukaz zadobi moč in veljavo ob enem z omenjenim zakonom.

Taaffe s. r.

Gautsch s. r.

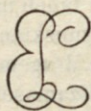
Bacquehem s. r.

Steinbach s. r.

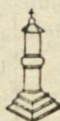
Priloga 3.

Priloga 1.

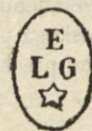
Očrt uradnih inozemskih preskusnih kolkov, katere je v zmislu §. 1. zakona z dné 23. junija 1891. l. (Drž. zak. št. 89.) šteti za enake kolkom tozemskih (domačih) preskuševališč.

Lüttich (Liege):

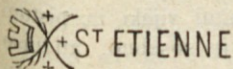
Začasna znamka.

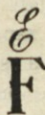
Sistemska znamka.

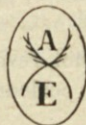
Definitivna znamka.

St. Etienne:

Cevna znamka.

Sistemska znamka.

Znamka za orožje, izdelano v inozemstvu.

Znamka za ročno strelno orožje, izdelano na Francoskem zunaj St. Etienne-a.

Priloga 2.

Predpis za preskuševanje ceví in ročnega strelnega orožja v c. k. preskuševališčih v Borovljah, Pragi, Vejprtih in na Dunaji.

Naloga preskuševališč.

§. 1.

C. k. preskuševališča imajo namen, preskuševati v zmislu zakona z dné 23. junija 1891. l. (Drž. zak. št. 89.) v tozemstvu narejene in take iz inozemstva uvažane ceví in pa ročno strelno orožje, katero še ni opremljeno z uradnim preskusnim znamenjem inozemskega preskuševališča, ki se šteje za enako domačemu preskusnemu znamenju.

Določila o dolžnosti, da se dadó preskusiti v tozemstvu narejene ceví in ročno strelno orožje.

§. 2.

Vsako v tozemstvu narejeno enojno cev je podvreči enokratnemu, vsako tako dvojnatu cev pa dvakratnemu nastrelnemu poskusu.

Izvzete so od tega ceví tercerolek, pištol, revolverjev in salonskega orožja (glej §. 2., poslednji odstavek).

Enojne in dvojnaté ceví za predovke se mimo tega potém, ko se namesti stalni zaklepni vijak, enojne in dvojnaté ceví za zadovke pa potém, ko se namesti baskulja, preskusijo tretjič. Ta tretji preskus sestoji v ogledu, eventualno v nastrelnem poskusu, ako se to zdi potrebno preskuševališču, oziroma organom, ki so postavljeni za vršitev tega preskusa.

Tercerolke, pištole, revolverji in salonsko orožje domače nareje se nastrelnemu poskusu podvrže vselej, ko je popolnoma dogotovljeno.

§. 3.

Po predpisu preskušane lovske puške vsake vrste je v slučajih, da zahteva kesnejša razširitev vrtanice uporabo patron z močnejšim kalibrom, podvreči vnovičnemu preskusu.

Ceví kratkih pušek za tarčo so zastran razširitve kalibra zavezane novemu preskusu še le tedaj, ako znaša debelina cevne stene, merjene tam, kjer je najtanjša, menj kakor dvé petini kalibru ustreznega preméra kroglje.

Kakó ravnati pri preskuševanju in ogledovanju ceví in ročnega strelnega orožja.

§. 4.

Ceví se preskušujejo in ogledujejo také-le:

1. Ko dospó v preskuševališče, ogleda preskusni mojster vse ceví brez razlike ter dá potrebne podatke na zapisnik; potem se izmeri premer vrtanice (kaliber) ob ustji ter udari na zadnjem delu ceví v milimetrih in desetinah milimetrov.

2. Na to pridejo ceví v nabijališče, da tamkaj, ko so prej bile opremljene s časnim nastrelnim vijakom, dobé v pridejani tabeli na videž postavljene kalibru ustrezne naboje musketnega smodnika, na katere se pri prvem in drugem preskusu nadene s težkim nabijačem debel zamašek iz kartona, potem pa uvede svinčena krogla, omahujoča do $\frac{1}{2}$ mm, in pred njo se vtakne enak zamašek.

3. Nabite ceví se denejo na preskusno klop ter se potém, ko se je njih naboj sprožil, natančno ogledajo.

4. Pri tretjem preskusu, h kateremu je pri zadovkah vpošiljati baskuljirane ceví s patronjaki (pri osrednjem zapalu tudi s zapalnimi klinci), pri predovkah pa s zaklepnimi vijaki in pistonimi opremljene ceví, preiskovati je posebno, ali niso enojne ceví po prvem, dvojnaté ceví pa po drugem preskusu bile oslajljene, in ali so kolki, kateri so bili udarjeni na nje, po teh preskusih ostali neporušeni; mimo tega je pri tem poistiniti trpežnost cevnega završka, pri baskuljnih sistemih trpežnost zveze ceví in baskulj, pri drugih sistemih pa také, kakor to ustreza njih konstrukcijam.

Ako se spozna za potrebnega tretji preskus kot nastrelni poskus, uporabljati je tisto ostro patrono, ki je za to puško namenjena.

Pri cevéh za kroglje je taisti predložiti še drugo enako, kalibru ustrezajočo kroglo; pri cevéh za svinčena zrna (šibre) je pomnožiti pristojni naboj svinčenih zrn za polovico njegove teže.

5. Tercerolke in pištole dobivajo váse nastrelni naboj, kakor ustreza njih kalibru.

Preskuševanje revolverjev in salonskega orožja se vrši z nastrelom vseh nabojnikov s patronami, ki so za nje namenjene in se v trgovini dobivajo.

6. Nenavadna patronišča, katerih zategadelj ni morda v preskuševališči v zalógi, in pa vsakovrstna kovinska patronišča morajo vselej dajati dotični prosilci preskusa.

Kako postopati s cevmi, o katerih se je našlo, da so nedostatne.

§. 5.

Cevi, na katerih se po izvršenem prvem ali drugem preskusu dadó spoznati necéla znojna mesta in lómi, podvržejo se na sesalki za preskus ceví tlaku 10 atmosfér ter se v slučaji, da voda izstopi, užagajo poleg poškodovanega mesta in s tem naredé nerabne.

Tudi tiste cevi, ki pri preskusih sicer ne popokajo, ali vendar kažejo po preskusu bistvene nedostatke, ne dobe preskusnega kolka ter se na enak naóin naredé nerabne.

Zavrnjene, nedostatne cevi se smejo potem, ko so se ti nedostatki odstranili, podvreóti vnoviónemu preskusu.

Kolkovanje ceví in roónega strelnega orožja.

§. 6.

V slučaji ugodnega uspeha se na ceví in roóno strelno orožje po vsakem preskusu udari ustrezní uradni kolek (štempelj).

Cevi, katere ne kažejo po izvršenem prvem preskusu nobenih bistvenih nedostatkov, dobé prvo (nastopno) preskusno znamenje na zadnjem delu ceví udarjeno.

Borovlje.

Praga.

Vejrpty.

Dunaj.

Dvojnate ceví dobe po prestanem drugem preskusu drugo (nastopno) preskusno znamenje udarjeno na zadnjem, navzdol obrnjenem delu na levi ležeóe ceví.

Borovlje.

Praga.

Vejrpty.

Dunaj.

Po tretjem preskusu, naj si se opravi kot oglední ali kot nastrelní preskus, dobé ceví na zad-

njem in spodnjem delu na desno ležeóe ceví tretje (nastopno) preskusno znamenje.

Borovlje.

Praga.

Vejrpty.

Dunaj.

Puške enocevke domaóe nareje so zatorej vselej opremljene sè znamenjem prvega in tretjega preskusa, dvocevke pa vselej s kolki vseh treh preskusov.

Tercerolke, pištole, revolverji in salonsko orožje dobí znamenje tretjega preskusa.

Drugaóna oznameníla.

§. 7.

Razen preskusnega znamenja in vrtaniónega preméra (§. 4., št. 1.) udari se na vsako cev in vsako dvojnato cev tekoóa številka zapisnika dotičnega preskuševališóa; in sicer se ta številka zapisnika pri enojnih cevéh udari po tretjem preskusu na zadnjem in spodnjem delu ceví, pri dvojnatih cevéh pa po drugem preskusu na zadnjem delu spodnje cevne šine in po tretjem preskusu na zadnjem in spodnjem delu na desni ležeóe ceví. Cevi, ki niso sposobne za strel s krogljami (chokebore-ceví in stožkovito vrtane ceví), dobé na zadnjem delu ceví oznamenílo: „*Ne za kroglo*“.

Preskusne odredbine za tozemske ceví in roóno strelno orožje.

§. 8.

Za tozemske (domaóe) ceví in roóno strelno orožje je plaóevati nastopne preskusne odredbine:

- Za prvi preskus vsakovrstnih damastnih ceví od vsake ceví . . . . . 10 kr.
- Za prvi preskus železnih ceví . . . . . 8 „
- Za drugi preskus vseh damastnih dvojnatih ceví, izvzemši rubanske ceví . . . . . 14 „
- Za drugi preskus rubanskih in železnih dvojnatih ceví . . . . . 12 „
- Za tretji preskus vseh damastnih ceví izvzemši rubanske ceví . . . . . 10 „
- Za tretji preskus rubanskih ceví . . . . . 8 „
- Za tretji preskus železnih in jeklenih ceví za zadovke . . . . . 6 „
- Za tretji preskus železnih in jeklenih ceví za puške, ki se nabijajo od spredaj . . . . . 4 „

Opomnja: Vsa preskusna znamenja so narisana dvakrat tako velika, kakor so v resnici.

Ako se tretji preskus vidi potreben kot nastrelni preskus, postavi se v račun poleg tega tudi strelivo, ter se zaračuni vsak strel sè 4 kr.

Enocevne tercerolke in pištole plačajo odredbino 2 kr.; dvocevne tercerolke in pištole 4 kr., salonsko orožje plača 6 kr.; za preskus revolverja je plačati 1 kr. od vsacega nabojnika, a poleg tega mora prosilec preskusa dati potrebne patrone.

Kako postopati s cevmi in ročnim strelnim orožjem, izvirajočim iz inozemstva.

§. 9.

Iz inozemstva izvirajoče cevi, katere niso opremljene sè vsemi preskusnimi znamenji kakega inozemskega preskuševališča, ki jih je za enake šteti domačim preskusnim znamenjem, podvreči je kot enojne cevi prvemu, kot dvojnate cevi pa drugemu v tem predpisu označenemu nastrelnemu poskusu.

Gotove puške, ki izvirajo iz inozemstva ter imajo samó cevni kolek, podvržejo se oglednemu, in ako se potrebno zdi, tudi nastrelnemu preskusu; take, ki nimajo nobenega preskusnega znamenja, podvreči je vselej nastrelnemu preskusu in sicer uporabljajoč tisti naboj smodnika, ki je predpisan za drugi preskus.

Iz inozemstva uvažane tercerolke, pištole, revolverji in salonsko orožje niso zavezani nobenemu nadaljnemu preskusu, ako so opremljeni s pripoznanimi kolki kakega inozemskega preskuševališča.

Iz inozemstva uvažane puške, ki so se podvrgle samo oglednemu preskusu, dobé znamenje tretjega preskusa; take pa, ki so se dogotovljene podvrgle nastrelnemu preskusu z uporabo tistega smodnika, ki je predpisan za drugi preskus, dobe drugo in tretje preskusno znamenje.

Iz inozemstva uvažane tercerolke, pištole, revolverji in salonsko orožje, ki ni opremljeno s pripoznanimi kolki kakega inozemskega preskuševališča, dobé po prestatnem nastrelnem preskusu znamenje tretjega preskusa.

Za inozemske puške, ki dohajajo v preskus, in katere nimajo cevne kolke, plačevati je takó odredbino za tretji preskus, kakor tudi odredbino za nedostatne cevne preskuse.

Kolikor se v spredaj stoječem niso ukrenila drugačna določila, postopati je z inozemskimi cevmi in ročnim strelnim orožjem prav takó, kakor z domačimi izdelki enake vrste.

Splošni služabni predpis za organe preskuševališča.

§. 10.

Osebje preskuševališča mora svoje dolžnosti izpolnjevati nepristranski, vestno in točno.

Cevi, oziroma ročno strelno orožje, naj se preskušujejo po tistem redu, kakor so bile preskuševališču predane. Tamkaj je pisati zapisnik, kateri naj obsega imé vsake stranke, število in vrsto ceví, ki jih je predala, oziroma ročnega strelnega orožja, čas, kedaj jih je predala in kedaj zopet vzprejela, posledek izvršene preskušnje in višino plačanega odredbinskega zneska.

Skrbeti je za tó, da se prvi in drugi preskus izvrši še tistega dne, katerega so bile cevi donesene v preskuševališče, tretji preskus pa takoj, ko okolnosti to pripusté.

Na zahtevo stranke se ji izdá prepis dotičnega postavka v zapisniku, oziroma potrdilo o uspehu (posledku) preskusa.

Strankam, ki so udeležene pri preskusu ceví, oziroma ročnega strelnega orožja, dovoljeno je, da so pri preskusu pričujoče.

Osebje preskuševališča naj se ozira na pravične želje, katerih izpolnitev ni proti zmiselnemu izvrševanju tega predpisa.

V ostalem pak se je ravnati po posebnem služabnem navodilu za osebje preskuševališča.

V pisarnici vsakega preskuševališča leži odprta knjiga za pritožbe, v katero more vsak prosilec preskusa vpisati svoje morebitne tožbe in pritožbe proti organom preskuševališča. Pritožbam je pristaviti ime in priimek in naslov (adreso) pritožnika.

V preskuševališči uporabljane kolke je od časa do časa primerjati s kovom (§. 4. zakona z dné 23. junija 1891. l., Drž. zak. št. 89.), in ako so se obrabili, ukreniti je potrebno, da se obnové.

Za preskuševanje ustanovljeni dnevi in uradne ure naj se primerno razglasé ter strogo držé.

T a b e l a

za naboje smodnika, ki se uporabljajo pri preskuševanju cevi (pri prvem in drugem preskusu: musketni smodnik; pri tretjem preskusu: posebno fini tarèni smodnik št. 8/II).

Kaliber (luč) cevi	Premèr cevi v milimetrih	Naboj smodnika v gramih za		
		I.	II.	III.
		p r e s k u s		
		cevi za zrna in kroglice	cevi za zrna	cevi za kroglice
8	19·8	21	12	8
10	19·4	20	11	7
12	18·8	20	10	6
14	18·2	19	10	5
16	17·6	18	10	5
18	17·2	18	9	5
20	16·6	17	9	4·5
22	16·2	17	9	4·5
24	15·8	16	9	4·5
26	15·4	16	8	4·5
28	14·8	15	8	4
30	14·4	15	8	4
32	14·0	14	8	4
34	13·6	14	7	4
36	13·2	14	7	4
38	12·6	13	7	4
40	12·2	13	7	3
42	11·8	12	6	3
44	11·4	12	6	3
46	11·0	11	6	3
48	10·6	11	6	3
50	10·2	11	5	3
različen	10 do 7	10	5	3

Za tretji preskus cevi za kroglice naj se uporablja preskusni naboj, predpisan v §. 4., točki 4.

Priloga 3.

Predpis

zastran kolkovanja zalóge, zaukazanega v §. 8. zakona o obligatnem preskuševanju vsega ročnega strelnega orožja.

§. 1.

Uradno preiskovanje zalóg, ki se o času, ko ta zakon stopi v moč in veljavo, nahajajo v posesti izdelovalcev ali trgovcev strelnega orožja, bodi pred vsem napérjeno na ovedbo, ali so na orožje udárjeni za prvi in drugi preskus predpisani kolki (§. 2. predpisa za preskuševanja), in ako so, na prigled o tem, ali je zaklepni vijak ali baskulja napravljena tako, da ni proti rabi tega orožja nobenega pomisleka sè strani varnosti.

V ostalem pak je gledé na postopanje sè zalogami ravnati prav takó, kakor pri preskuševanju sploh.

Mimo ročnega strelnega orožja, opremljenega s takimi inozemskimi preskusnimi znamenji, katera je za enaka šteti domačim preskusnim znamenjem, oprostiti je od založnega kolkovanja cevi in ročno strelno orožje, katero je bilo preskušeno v preskuševališči v Borovljah.

§. 2.

Odredbina za kolkovanje zalóg naj 50 odstotkov odredbine, veljavne za tretji preskus (§. 8. in 9. navedenega predpisa), znaša tedaj, kadar se je ogledni preskus zmatral za zadostnega; ako se preskus izvrši kot nastrelni preskus, plačati je vso odredbino za tretji preskus.

Založni kolek sestoji v nastopnem znamenji:

Pri kolkovanju zalóge se številki zapisnika pri-stavi vrstno znamenje, ki je različno za vsako preskuševalno mesto.

185.

Razpis finančnega ministerstva
z dné 19. decembra 1891. l.

zastran pripadninsko-uradnega postopanja
z vzorci melase.

Na podstavi §. 63. v cukrarinskem zakonu z dné 20. junija 1888. l. (Drž. zak. št. 111.) zaukazuje se porazumno s kraljevo-ogerskim finančnim ministertvom takó-le:

Za vzorce cukra v zmislu §. 38. zgoraj ome-njenega zakona je šteti tudi vzorce melase, kateri ne presegajo posamez teže 500 gramov.

Kadarkoli naj se vzorci melase odnesó iz nare-jališča, zglasti je to s povedjo števila teh vzorcev neposredno pred njih odnosom pismeno finančnemu organu, kateremu je naročeno, paziti jih.

Nadzorni organ naj na podstavi te zglastitve priglada, število vzorcev, zglašenih za odnos, ter naj se prepriča, da obsegajo vzorci v resnici samó ljudem neužitén sirup (melaso) in da ne presegajo pri-pustne največinske teže.

Ako pri ogledu ni najti nobenega zadržka, do-voliti je davščine prosti odnos dotičnih vzorcev.

Oznamenila z obrtnimi ali uradnimi znamkami pri tem ni treba.

Na zahtevo podjetja je ovedeti čisto težo vzorcev melase, poleg tega je povedano težo postaviti v račun, ako ni vtemeljenega dvoma proti resničnosti té póvedí.

O vzorcih, kateri se na ta način odnašajo, naj piše nadzorovalni organ posebno zabeležnico, katero je završiti vsak mesec in na podstavi katere je tako odneseno množino melase vpisati v zglasilni vpisnik. Zabeležnico je priložiti dotičnemu zglasilnemu vpisniku.

Steinbach s. r.